

**KONKURS WIEDZY O SPOŁECZEŃSTWIE
WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO KURATORA OŚWIATY
DLA UCZNIÓW GIMNAZJUM
ETAP WOJEWÓDZKI
ROK SZKOLNY 2017/2018**

.....
Kod ucznia

Szanowny Uczniu,

witaj na etapie wojewódzkim Konkursu Wiedzy o Społeczeństwie. Przeczytaj uważnie instrukcję.

1. Arkusz liczy 8 stron i zawiera 24 zadania.
2. Przed rozpoczęciem pracy sprawdź, czy Twój test jest kompletny. Jeżeli zauważysz usterki, zgłoś je Komisji Konkursowej.
3. Zadania czytaj uważnie i ze zrozumieniem.
4. Odpowiedzi wpisuj czarnym lub niebieskim długopisem bądź piórem.
5. Dbaj o czytelność pisma i precyzję odpowiedzi.
6. Nie używaj korektora.
7. Jeśli się pomylisz, przekreśl błędną odpowiedź i wpisz/zaznacz poprawną.

Powodzenia!

Czas pracy: 90 minut

Liczba punktów możliwych do uzyskania: 60

Zadanie 1. Określ, czy poniższe zdania są prawdziwe czy fałszywe. Wpisz w odpowiednie miejsce „Prawda” (zdanie prawdziwe) lub „Fałsz” (zdanie fałszywe). /0-3/

	Zdanie	Prawda/Fałsz
1	Przykładem warstwy społecznej jest inteligencja.	
2	Proces socjalizacji trwa tylko od 3. do 18. roku życia człowieka.	
3	Czytanie dużej ilości książek sprzyja socjalizacji.	

Zadanie 2. Uzupełnij tabelę przedstawiającą podział grup społecznych wpisując nazwy grup społecznych, które odpowiadają przedstawionym kryteriom ich podziału. /0-4/

Kryterium podziału	Przykład grupy
Ze względu na rodzaj więzi	
Stopień zorganizowania i kontroli społecznej (rodzaj członkostwa)	

Zadanie 3. W każdym zdaniu skreśl (X) jeden fragment w nawiasie (błędny), tak aby zdanie było prawdziwe. /0-3/

1. Najbliższe wybory samorządowe w Polsce odbędą się w (2018 / 2019) roku.
2. Radni pełnią swoje funkcje przez okres (4 / 5) lat.
3. Sejmik Województwa Warmińsko-Mazurskiego tworzy (30/ 33) radnych.

Zadanie 4. Zamaluj kratkę przy właściwym dokończeniu zdania. /0-1/

Normą obyczajową jest

- A płacenie podatków.
- B całowanie kobiet w rękę na powitanie.
- C jazda z dozwoloną prędkością na autostradzie.
- D uczestniczenie we mszy świętej w każdą niedzielę.

Zadanie 5. Rozwiń skrót / 0-1/

PESEL

Zadanie 6. Wskaż artykuł Konstytucji RP, którego ilustracją może być zamieszczony poniżej obrazek. Zamaluj kratkę przy właściwej odpowiedzi. /0-1/

<http://mzsp.pl>

- Art. 49.** Zapewnia się wolność i ochronę tajemnicy komunikowania się.
- Art. 53.1** Każdemu zapewnia się wolność sumienia i religii.
- Art. 59.1.** Zapewnia się wolność zrzeszania się w związkach zawodowych, organizacjach społeczno-zawodowych rolników oraz w organizacjach pracodawców.
- Art. 64.1** Każdy ma prawo do własności, innych praw majątkowych oraz prawo dziedziczenia.

Zadanie 7. Czy osoba opisana w poniższej sytuacji może oddać swój głos w wyborach parlamentarnych w Polsce? Podaj 2 argumenty uzasadniające Twoje zdanie. /0-3/

Hanna ma 24 lata. Urodziła się w Ełku i do 19. roku życia tam mieszkała. Od 5 lat mieszka i pracuje w Berlinie. Podjęła też studia na niemieckiej uczelni. Nie starała się o obywatelstwo niemieckie, nadal jest obywatelką Polski.

Zadanie 8. Zamaluj kratkę przy właściwym dokończeniu zdania. /0-1/

Szereg, w którym przedstawiono we właściwej kolejności najważniejsze etapy procesu legislacyjnego, to:

- przyjęcie ustawy przez Senat → przyjęcie ustawy przez Sejm → podpisanie ustawy przez Prezydenta Rzeczypospolitej → publikacja w Dzienniku Ustaw.
- przyjęcie ustawy przez Sejm → przyjęcie ustawy przez Senat → podpisanie ustawy przez Prezydenta Rzeczypospolitej → publikacja w Dzienniku Ustaw.
- publikacja w Dzienniku Ustaw → przyjęcie ustawy przez Sejm → podpisanie ustawy przez Prezydenta Rzeczypospolitej → przyjęcie ustawy przez Senat.
- przyjęcie ustawy przez Senat → publikacja w Dzienniku Ustaw → podpisanie ustawy przez Prezydenta Rzeczypospolitej → przyjęcie ustawy przez Sejm.

Zadanie 9. Połącz nazwy podmiotów życia publicznego z odpowiednią ilustracją. /0-3/

1	Media
2	Związki zawodowe
3	Fundacja

A	
B	
C	
D	

1	
2	
3	

Zadanie 10. Uzupełnij informacje dotyczące wyborów w Polsce i wstaw znak „X” we właściwej rubryce /0-4/

Rodzaj wyborów	Proporcjonalne	Większościowe
Wybory do Sejmu RP		
Wybory do Senatu RP		
Wybory do rady powiatu		
Wybory na prezydenta miasta		

Zadanie 11. Podaj nazwę postawy opisanej w tekście. /0-1/

Umiłowanie tego, co ojczyście: umiłowanie historii, tradycji, języka czy samego krajobrazu ojczyściego. Jest to miłość, która obejmuje również dzieła rodaków i owoce ich geniuszu. Próbą dla tego umiłowania staje się każde zagrożenie tego dobra, jakim jest ojczyzna. Nasze dzieje uczą, że Polacy byli zawsze zdolni do wielkich ofiar dla zachowania tego dobra albo też dla jego odzyskania. Jan Paweł II

Nazwa postawy –

Zadanie 12. Zapoznaj się z materiałem źródłowym i wykonaj polecenia /0-2/

KARTA DO GŁOSOWANIA

**w referendum gminnym w sprawie odwołania Burmistrza Miasta Kalwarii Zebrzydowskiej
zarządzonym przez Komisarza Wyborczego w Krakowie
na dzień 13 maja 2012 r.**

TAK

**Czy jest Pan/Pani za odwołaniem Zbigniewa Stradomskiego
Burmistrza Miasta Kalwarii Zebrzydowskiej przed upływem kadencji?**

NIE

INFORMACJA:
Oddanie ważnego głosu następuje przez postawienie znaku "X" w kratce obok odpowiedzi "TAK" lub "NIE".
Postawienie znaku "X" w więcej niż jednej kratce lub niepostawienie znaku "X" w żadnej kratce powoduje
nieważność głosu.

pieczęć
obwodowej
komisji do spraw
referendum

pieczęć
Komisarza
Wyborczego

a) Uzupełnij zdanie.

Referendum jest przykładem demokracji

b) Podaj inny niż w materiale źródłowym przykład tego rodzaju demokracji, który występuje w Polsce.

.....

Zadanie 13. Zamaluj kratkę przy właściwym dokończeniu zdania. /0-1/

Obecnie sekretarzem generalnym NATO jest

- Anders Fogh Rasmussen.
- Jens Stoltenberg.
- António Guterres.
- Ban Ki-moon.

Zadanie 14. Określ, czy poniższe zdania są prawdziwe czy fałszywe. Wpisz w odpowiednie miejsce „Prawda” (zdanie prawdziwe) lub „Fałsz” (zdanie fałszywe). /0-4/

	Zdanie	Prawda/Fałsz
1	Prawa człowieka przysługują nam tylko wtedy, gdy wypełniamy zapisane w konstytucji obowiązki.	
2	Konsul to mianowany przez prezydenta szef misji dyplomatycznej, który reprezentuje państwo poza jego granicami.	
3	Przykładem państwa o systemie autorytarnym jest obecnie Białoruś.	
4	W państwie totalitarnym prowadzona jest stała indoktrynacja społeczeństwa.	

Zadanie 15. 1 stycznia 2018 r. Polska stała się członkiem Rady Bezpieczeństwa ONZ jako 1 z 10 niestałych członków. Niestale członkostwo potrwa dwa lata, do końca 2019 roku. /0-5/

Podaj nazwy krajów, które są stałymi członkami Rady Bezpieczeństwa ONZ

- a)
- b)
- c)
- d)
- e)

Zadanie 16. Zamaluj kratkę przy właściwym dokończeniu zdania. /0-1/.

Laureatem Pokojowej Nagrody Nobla w 2017 r. została

- Unia Europejska.
- Organizacja Narodów Zjednoczonych.
- międzynarodowa organizacja Lekarzy Bez Granic.
- Międzynarodowa Kampania na rzecz Zniesienia Broni Nuklearnej (ICAN).

Zadanie 17. Obok symbolu organizacji wpisz jej pełną polską nazwę i rok, w którym Polska stała się jej członkiem. /0-4/

	Symbol	Nazwa	Data przystąpienia Polski
a)			
b)			

Zadanie 18. Rozpoznaj zjawisko przedstawione na ilustracji i podaj jego 2 pozytywne i 2 negatywne skutki. / 0 - 5 /

Nazwa zjawiska

Skutki pozytywne	Skutki negatywne

Zadanie 19. Odpowiedz na pytanie /0-1/

3 września 2017 r. media podały informację o kolejnej, największej próbie nuklearnej przeprowadzonej przez jedno z państw azjatyckich.

Jakie to państwo ?

Zadanie 20. Postaw znak „X” przy cechach monopolu. /0-3/

- Działa wielu dostawców towarów.
- Producent decyduje o wysokości ceny.
- Na rynku jest jeden dostawca towaru.
- Producent dużą wagę przykładają do reklamy towaru.
- Na cenę wpływa gra rynkowa popytu i podaży.
- Ograniczony wybór produktów.

Zadanie 21. Przeczytaj tekst i określ, czy sprzedawca mógł postąpić tak, jak opisują to poniższe sytuacje.

/0-2/

Zwrot towaru <https://prawakonsumenta.uokik.gov.pl>

Jeżeli konsument dokonał zakupu w stacjonarnym sklepie, to zgodnie z polskim prawem sprzedawca nie ma obowiązku przyjmowania zwrotu niewadliwego towaru tylko dlatego, że klient się rozmyślił albo rzecz przestała mu się podobać.

Sytuacja wygląda inaczej, jeżeli towar ma wadę – wtedy zwrot towaru może być dokonany pod pewnymi warunkami w ramach reklamacji złożonej na zasadach rękojmi. Ponadto sprzedawca może (ale nie musi) przewidzieć w regulaminie sklepu stacjonarnego ewentualność zwrotu towaru przez kupującego w określonym terminie (np. 30 dni) i pod określonymi warunkami (np. tylko z paragonem zakupu i oryginalnymi metkami, w stanie nienaruszonym). Taka praktyka wynika najczęściej z polityki konkretnego przedsiębiorcy, a nie z przepisów prawa.

Wyjątek stanowi sytuacja, w której towar został kupiony poza lokalem przedsiębiorstwa (np. podczas pokazu organizowanego w hotelu) lub na odległość (np. w sklepie internetowym). Konsument ma wtedy prawo do odstąpienia od umowy w terminie 14 dni i obowiązek zwrotu towaru w ciągu kolejnych 14 dni.

	Zdanie	TAK/NIE
1	Sprzedawca odmówił przyjęcia zwrotu bluzki, którą Joanna kupiła córce w jednym ze sklepów w lokalnej galerii handlowej, gdyż okazała się ona za mała.	
2	Buty, które Mateusz kupił w sklepie internetowym okazały się za duże. Sprzedawca jednak odmówił ich przyjęcia.	

Zadanie 22. Wyjaśnij, na czym polega recesja. /0-1/

Zadanie 23. W każdym zdaniu skreśl jeden fragment w nawiasie (**błędny**), tak aby zdanie było prawdziwe. /0-4/

1. Cena i ilość produktu na rynku zależna od zapotrzebowania konsumentów jest cechą gospodarki (centralnie sterowanej /wolnorynkowej) .
2. Comiesięczne opłaty za mieszkanie stanowią (wydatki stałe / wydatki zmienne) gospodarstwa domowego.
3. Urząd statystyczny nadaje firmie numer (NIP / REGON).
4. Wyjazd za granicę w celach zarobkowych nazywamy (imigracją zarobkową / emigracją zarobkową).

Zadanie 24. Zapoznaj się z informacjami podanymi na paragonie i uzupełnij zdanie. /0-2 /

PARAGON FISKALNY		
MLEKO UHT 3,2%	F	1*2,39= 2,39 C
PEPSI/P.MAX,MIR.,7UP	X	3*1,29= 3,87 A
CHLEB ŻYTNI RAZOWY	I	1*2,49= 2,49 B
96399 NÓŻ KUCHENNY	X	1*9,99= 9,99 A
Sprzed. opod. PTU A		13,86
Kwota A 23,00%		2,59
Sprzed. opod. PTU B		2,49
Kwota B 08,00%		0,18
Sprzed. opod. PTU C		2,39
Kwota C 05,00%		0,11
Podatek PTU		2,88
SUMA PLN		18,74
000905 #001 12 1021	nr:582086	21:02

Stawka podatku VAT na mleko wynosi %, a nóż kuchenny obłożony jest podatkiem VAT w wysokości %.